

True to the Faith That Our Parents Have Cherished

By Elder Hans T. Boom
Of the Seventy

Віддані вірі, що предки плекали

Старійшина Ганс Т. Боом
Сімдесятник

April 2025 general conference

Please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you.

While I was visiting the Nashville Tennessee Temple for a temple review, I was privileged to do a walk-through as part of this assignment, reviewing this beautiful house of the Lord. I was especially impressed with the painting of Mary Wanlass called *Carry On* hanging on the wall in the office of the matron.

This is the story behind the painting:

“In Missouri in 1862, the 14-year-old Mary Wanlass promised her dying stepmother that she would see to it that her disabled father [and her four much younger siblings would all make] it to the Valley of the Great Salt Lake. ... Mary drove the oxen and milk cows that pulled the wagon, in which her father [was bedridden, and] she cared for her ... siblings. After each day’s journey, she fed the family by foraging edible plants, flowers, and berries. Her only compass was the instruction she had received to keep traveling west ‘until the clouds become mountains.’

“They reached [the] Utah Valley in September, having traveled all spring and summer. Her father died not long after the family settled in Utah County, where Mary later married and raised her [own] family.”

This is an amazing story of the faith and strength of a 14-year-old young woman that can help each one of us today to “just carry on.”

“Just carry on”—or freely translated in my

Будь ласка, навчайтеся і зміцнюйтеся з прикладу віри та зі свідчень ваших предків.

Коли я відвідав храм у Нешвіллі, шт. Теннессі, щоб виконати перевірку роботи храму, то мав привілей у рамках цього доручення пройти цим прекрасним домом Господа й оглянути його. Мене особливо вразила картина, на якій зображено Мері Ванласс. Ця картина, що висить на стіні в офісі матрони, називається *Carry On* (Рушай уперед).

Історія цієї картини така:

“У 1862 році, у штаті Міссурі, 14-річна Мері Ванласс пообіцяла своїй мачусі, яка помирала, що простежить за тим, аби її паралізований тато і четверо набагато молодших за неї братів та сестер дісталися Долини Великого Солоного озера... Мері правила волами, биками і дійними коровами, які тягли фургон, в якому лежав її знерухомлений хворобою тато, і піклувалася про... братів та сестер. По завершенню денної подорожі вона годувала сім’ю зібраними їстівними рослинами, квітами і ягодами. Її єдиним компасом була отримана нею порада, продовжувати йти на захід, “доки хмари на горизонті не перетворяться на гори”.

Вони дісталися Долини Юти у вересні, провівши у подорожі всю весну і все літо. Її тато помер невдовзі по тому, як їхня сім’я оселилася в окрузі Юта, де пізніше Мері одружилася, народила і виховувала [своїх] дітей”.

Це дивовижна історія про віру та стійкість 14-річної молодої жінки. Ця історія може допомогти кожному з нас сьогодні “просто рушати вперед”.

Слова “Просто рушай уперед” або, як це

native Dutch language, *Gewoon doorgaan*—is also my mom and dad's lifelong slogan.

My parents and in-laws are the pioneers in our family. They have crossed their own “plains,” just like all those who are coming into the Church, the Lord's fold, every day. Their stories have little to do with oxen and wagons but have the same effect on future generations.

They embraced the gospel and were baptized in their young adult years. Both my parents had a difficult childhood. My father grew up on the island of Java in Indonesia. During World War II, he was forcefully separated from his family and interned in a concentration camp, where he suffered unspeakable hardships at a young age.

My mother was raised in a broken home and also suffered from hunger and the hardships of World War II. At times she even had to resort to eating tulip bulbs. Due to her father's actions and his subsequent divorce from her mother, it was sometimes difficult for her to see Heavenly Father as a loving Father.

My parents met at a Church activity and shortly after decided to get married and sealed in the Bern Switzerland Temple. Waiting at the railway station, having spent the last of their little savings for the trip to the temple, they wondered how they would make ends meet but were confident that it would all work out. And it did!

They started to raise their family from a very humble single attic-room apartment in the heart of Amsterdam. After several years of washing their clothes by hand, they had finally saved up enough money to purchase a washing machine. Just before they would make the purchase, the bishop visited them, asking for a contribution to build the meetinghouse in Amsterdam. They decided to give all they had saved for the washing machine and continued to do the laundry by hand.

As a family we went through some hardships, just like any other family. These have only made us stronger and have deepened our faith in the Lord Jesus Christ, just like when Alma was sharing his story with his son Helaman, where he told him that he had been “supported under trials and troubles of every kind” because he had put his

звучить у вільному перекладі на мою рідну нідерландську мову, *Gewoon doorgaan* (хевон дорхан), також є незмінним гаслом моїх мамі і тата усе їхнє життя.

У нашій родині піонерами є мої батьки і батьки моєї дружини. Вони кожного дня перетинали свої власні “рівнини” так само, як це роблять усі ті, хто приходить до Церкви, в отару Господа. Їхні історії, хоч і не пов'язані з волами і фургонами, мають такий самий вплив на майбутні покоління.

Вони прийняли євангелію й охристилися в роки своєї молодості. В обох моїх батьків було нелегке дитинство. Мій тато виріс на острові Ява, в Індонезії. Під час Другої світової війни його силоміць забрали з сім'ї й ув'язнили у концтаборі, де у юному віці він зазнав невимовних страждань.

Моя мама виросла у неповній сім'ї і також страждала від голоду і труднощів під час Другої світової війни. Часом їй навіть доводилося їсти цибулини тюльпанів. Через деякі вчинки її батька та його подальше розлучення з її матір'ю іноді їй було важко бачити в Небесному Батькові люблячого Батька.

Мої батьки познайомилися на церковному заході й невдовзі вирішили одружитися і запечататися у Бернському Швейцарському храмі. Витративши останні зі своїх скромних заощаджень на подорож до храму, вони чекали на потяг на залізничній станції, не знаючи, як будуть зводити кінці з кінцями, та були впевнені, що все буде добре. Так і сталося!

Одружившись, вони оселилися в дуже скромній однокімнатній мансардній квартирі в центрі Амстердама і народили дітей. Кілька років поспіль вони прали свій одяг руками і нарешті відклали достатньо коштів на придбання пральної машини. Саме перед тим як вони зібралися її купити, до них прийшов єпископ і попросив зробити внесок на будівництво дому зборів в Амстердамі. Вони вирішили віддати всі кошти, заощаджені на пральну машину, і продовжували прати руками.

Наша сім'я, як і будь-яка інша, проходила через певні випробування. Вони лише зробили нас сильнішими і поглибили нашу віру в Господа Ісуса Христа, саме так, як у розповіді Алми його сину Геламану, коли він казав, що його “було підтримано під час випробувань і всілякого лиха”, оскільки він покладав свою

trust in the Lord Jesus Christ.

How did two people who experienced so many trials in their younger years become the very best parents I could ever wish for? The answer is simple: they fully embraced the gospel and live by their covenants to this very day!

After more than 65 years of marriage, my mother, who suffered from Alzheimer's disease, passed away in February. My father, at the age of 92 and still living at home, visited her as often as he could until she passed away. Some time ago he mentioned to my younger siblings that the dreadful experiences in the camp in Indonesia during World War II had prepared him to patiently care for his wife for so many years as she fell ill and deteriorated from this horrible disease and also for the fateful day he had to entrust her primary care to others and could not be by her side anymore. Their motto has been and still is to "Just carry on," having a perfect hope in Christ to be raised up at the last day and to dwell with Him in glory forever.

Their faith and testimonies are a driving strength for the generations that have come after them.

In the village where my wife grew up, her parents, who were good churchgoing people, embraced the gospel as a young married couple with my wife as their two-year-old daughter and only child at that time. Their decision to become members of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints had a great impact on their lives as they were shunned by the villagers and by their family. It took many years, loving notes to family members, and service to the community before they were finally accepted.

On one occasion when my wife's father was serving as a bishop, he was falsely accused of something and was immediately released. My mother-in-law was so hurt that she asked her husband if they should continue to go to church. He answered that they of course would continue to go to church since this is not the church of men, but this is the Church of Jesus Christ.

It took some time before the truth came to light and apologies were made. What could have been their breaking point just added to their

надію на Господа Ісуса Христа.

Як ці двоє людей, які пережили так багато випробувань у свої молоді роки, стали найкращими батьками, про яких я міг би лише мріяти? Відповідь проста: вони всім серцем прийняли євангелію та дотримуються своїх заповітів і донині!

Проживши понад 65 років у шлюбі, моя мама, яка страждала на хворобу Альцгеймера, померла у лютому цього року. Мій тато, у свої 92 роки, досі живучи вдома, відвідував її так часто, як міг, до самої її смерті. Нещодавно він розповів моїм молодшим братам і сестрам, що жахливий досвід, отриманий ним у таборі в Індонезії під час Другої світової війни, став для нього підготовкою, щоб з терпінням дбати про свою дружину протягом дуже багатьох років відтоді, як вона захворіла та втрачала пам'ять і психічне здоров'я через ту жахливу хворобу, і до того трагічного дня, коли він мав довірити турботу про неї іншим, бо більше не міг бути біля неї. Їхнім девізом було і залишається "Просто рушай уперед" з досконалою надією в Христі, що вони піднімуться в останній день і навіки житимуть з Ним у славі.

Їхня віра та свідчення надихають та зміцнюють покоління їхніх нащадків.

У селі, де виросла моя дружина, її батьки, хороші, набожні люди, ще будучи молодою подружньою парою, прийняли євангелію. Моя дружина, якій тоді було два роки, була у них єдиною на той час дитиною. Їхнє рішення стати членами Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів мало великий вплив на їхнє життя, бо їх стали цуратися односельці та родичі. Минуло багато років, було написано багато сповнених любов'ю листів до рідних і виконано багато служіння громаді, перш ніж їх зрештою прийняли.

Одного разу, коли мій тесть служив єпископом, його у чомусь несправедливо звинуватили і негайно звільнили від покликання. Моя теща настільки образилася, що запитала свого чоловіка, чи варто їм і надалі відвідувати церкву. Він відповів, що вони, звичайно ж, продовжуватимуть ходити туди, оскільки це не церква людей, а Церква Ісуса Христа.

Минув певний час, перш ніж правда відкрилася і були принесені вибачення. Те, що могло стати для них руйнівним, лише зміцни-

strength and conviction.

Why is it that some of us take for granted the faith and testimonies of our parents who through all their hardships have remained faithful? Do we think that they do not have a clear understanding of things? They were not and are not deceived! They just have had too many experiences with the Spirit and can say with the Prophet Joseph, “I knew it, ... and I could not deny it.”

Don't you love the song about the army of Helaman, found in the Children's Songbook?
We have been born, as Nephi of old,
To goodly parents who love the Lord.
We have been taught, and we understand,
That we must do as the Lord commands.

Even when this might not be the case, as my mother experienced as a child, you can become one of those “goodly parents who love the Lord” and provide a righteous example to others.

Do we feel that this is absolutely true when we sing it? Do you feel that you are “as the army of Helaman” and that you “will be the Lord's missionaries to bring the world his truth”? I have felt it on so many occasions while singing this song in several FSY settings and other youth gatherings.

Or what do we feel when we sing the hymn “True to the Faith”?

Shall the youth of Zion falter
In defending truth and right?
While the enemy assaileth,
Shall we shrink or shun the fight? No!

True to the faith that our parents have cherished.

To those of the rising generation wherever you are and in whatever situation you may find yourself, please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you. It will help you understand that in order to gain or grow a testimony, sacrifices will have to be made and that “sacrifice brings forth the blessings of heaven.”

Thinking about a sacrifice that will truly bless your life, please consider and pray about the invitation of our beloved prophet, President Russell M. Nelson, when he asked “everyworthy, able young man to prepare for and serve a mission. For Latter-day Saint young men, missionary

ло їх та їхнє переконання.

Чому дехто з нас сприймає як належне віру і свідчення наших батьків, які попри всі труднощі, через які їм довелося пройти, залишалися вірними? Чи ми вважаємо, що у них немає чіткого розуміння реальності? Вони не були обмануті й не є обманутими! Просто в їхньому житті було дуже багато випадків, коли вони відчували вплив Духа, і вони можуть стверджувати разом з пророком Джозефом: “Я знаю це... і я не можу... зрікатися цього”.

Хіба вам не подобається пісня про армію Геламанову зі Збірника дитячих пісень?

Кожен із нас, як Нефій колись,
Мав добрих, чесних і вірних батьків,
Кожен від мами й тата навчивсь
Завжди чинити, як Бог звелів.

Коли моя мама була ще дитиною, її батьки не були такими, як у цій пісні. Навіть якщо так було і у вас, ви самі можете стати “добрими, чесними і вірними батьками”, які люблять Господа і є взірцем праведності для інших.

Чи відчуваємо ми, що це — абсолютна правда, коли співаємо це? Чи відчуваєте ви, що ви — “як армія Геламанова” і що ви будете “як Божі місіонери... світло людям нести”? Я дуже часто відчував це, коли співав цю пісню на кількох конференціях ЗЗМ та інших зборах молоді.

Або що ми відчуваємо, коли співаємо гімн “Віддані вірі”?

Чи відмовиться в Сіоні
Молодь в істині ходить?
Чи дозволить темним силам
Діло Бога зупинить? Ні!
Віддані вірі, що предки плекали.

Тим з вас, хто належить до підростаючого покоління, де б і в яких би обставинах ви не були, я кажу, будь ласка, навчайтеся і зміцнюйтеся з прикладу віри та зі свідчень ваших предків. Це допоможе вам розуміти, що для того, аби здобути свідчення або зростати в ньому, потрібні жертви, і що “жертву... Господь пам'ятає”.

Думаючи про жертву, яка дійсно благословить ваше життя, будь ласка, подумайте і помоліться про запрошення, яке зробив наш улюблений пророк, Президент Нельсон, закликавши “кожного з гідних, здатних до служіння молодих чоловіків підготуватися і

service is a priesthood responsibility. ...

“For ... young and able sisters, a mission is also a powerful, but optional, opportunity.”

You could be called as a service or a teaching missionary. Both types of missionaries contribute to the same goal of bringing souls to Christ, each in their own unique and powerful way.

In both types of service, you will show the Lord you love Him and that you want to get to know Him better. Remember, “for how knoweth a man the master whom he has not served, and who is a stranger unto him, and is far from the thoughts and intents of his heart?”

All of us, whether we are the first generation in the gospel or the fifth, should ask ourselves, What stories of faith, strength, and celestial commitment will I pass on to the next generation?

Let us all continue in our efforts to get to know our Savior, Jesus Christ, better and to make Him the center of our lives. He is the rock upon which we must build so that when times become difficult, we will be able to stand firm.

Let us be “true to the faith that our parents have cherished, true to truth for which martyrs have perished, to God’s command, soul, heart, and hand, faithful and true we will ever stand.” In the name of Jesus Christ, amen.

служити на місії. Для юнаків, які є святими останніх днів, служіння на місії — це обов’язок священства...

Для... молод[их] сест[ер], здатн[их] до служіння, місія є чудовою нагодою, але скористатися нею... мож[на] за бажанням”.

Вас можуть покликати бути місіонером служіння або місіонером, який навчає євангелії. І ті, й інші місіонери роблять свій внесок у досягнення тієї самої мети — приведення душ до Христа. І кожен робить це у свій унікальний та потужний спосіб.

І виконуючи служіння, і навчаючи євангелії, ви виявите Господу вашу любов і прагнення краще Його пізнати. Пам’ятайте: “Бо як може знати людина господаря, якому вона не служила, і хто є незнайомцем для неї, і далеко від думок і намірів її серця?”

Усі ми, незалежно від того, є ми першим поколінням у євангелії чи п’ятим, маємо запитати себе: “Які історії вияву віри, стійкості й целестіальної відданості я передам наступному поколінню?”

Продовжуймо всі разом докладати зусиль, аби краще пізнавати нашого Спасителя, Ісуса Христа, і робити все, щоб відводити Йому центральне місце у нашому житті. Він є скелею, на якій ми маємо будувати, щоб, коли настануть важкі часи, ми могли стояти непохитно.

Будьмо “віддані вірі, що предки плекали, вірі, за котру життя віддавали, [ходімо ж у] світлі... з Богом об’єднані назавжди”. В ім’я Ісуса Христа, амінь.